Lietas Nr. 138003915
Lietas arhīva Nr. 1-0039-15/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valkā 2015.gada 7. septembrī

Valkas rajona tiesas tiesnese M.Balode 2015.gada 27.augustā izskatīja rakstveida procesā Valkā, Rīgas ielā 2, administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pamatojoties uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību par LR Uzņēmumu reģistra Galvenā valsts notāra 2015.gada 23.aprīļa lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā.

Aprakstošā daļa

06.02.2015 LR Uzņēmumu reģistra Kontroles nodaļas valsts notāre Valsts amatpersona sastādījusi /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokolu BD Nr. 005242 pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 166.^{3} panta pirmās daļas pazīmēm par to, ka /pers. A/ 2014.gada 30.decembrī un atkārtoti 2015.gada 9.janvārī u n 2015.gada 15.janvārī SIA "/NosaukumsA/", vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, iesniedza Reģistrā pieteikumu un tam pievienotos dokumentus izmaiņu reģistrēšanai komercreģistrā, neievērojot Komerclikuma 16.pantā noteikto termiņu.

2015.gada 11.martā LR Uzņēmumu reģistra Kontroles nodaļas valsts notāre Valsts amatpersona, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu Nr.12003, uzlika /pers. A/ naudas sodu 290 EUR apmērā par pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 166.^{3} panta pirmajā daļā.

/pers. A/ minēto lēmumu pārsūdzējis LR Uzņēmumu reģistra Galvenajam valsts notāram, izsakot lūgumu samazināt uzliktā soda apmēru, norādot, ka jaundibinātajam SIA /Nosaukums A/ vēl nav izveidojusies rentabla ražošana, tāpēc ir sarežģīts finansiālais stāvoklis un nav pieejami brīvi finanšu līdzekļi. Bez tam atrodas bērnu kopšanas atvaļinājumā, kurā ikmēneša ienākumi ir ap 240 EUR. Papildus informē, ka bijuši pārliecināti, ka valdes locekļu pārstāvniecības tiesības uzņēmumā stājas spēkā pēc Uzņēmumu reģistra lēmuma par to apstiprināšanu.

2015.gada 23.aprīlī LR Uzņēmumu reģistra Galvenā valsts notāre Valsts amatpersona, izskatot /pers. A/ 2015.gada 18.marta sūdzību un administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, pieņēma lēmumu atstāt negrozītu Reģistra kontroles nodaļas valsts notāra 2015.gada 11.marta lēmumu Nr.22-3-44231 un /pers. A/ sūdzību noraidīt. Lēmumā norādīts:

Izskatāmajā gadījumā Reģistra Kontroles nodaļas valsts notārs atbilstoši savai kompetencei saskaņā ar LAPK 166.^{3} panta pirmo daļu ir pieņēmis Lēmumu saukt Iesniedzēju pie administratīvās atbildības par to, ka Sabiedrība Komerclikuma 16.pantā noteiktajā termiņā Reģistrā nav iesniegusi normatīvajos aktos noteiktos dokumentus - Pieteikumu, Dalībnieka lēmumu un Dalībnieku reģistru.

Viens no Reģistra darbības mērķiem ir nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu (par reģistrētajiem tiesību subjektiem un juridiskajiem faktiem) publisku ticamību, kā arī nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu pieejamību. Tādējādi, lai nodrošinātu Reģistrā pieejamo ziņu patiesumu par komercdarbības subjektiem, izmaiņas šajās ziņās nepieciešams izdarīt laikus.

Saskaņā ar Komerclikuma 187.^{1} panta septīto daļu valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par izmaiņām dalībnieku reģistrā.

Saskaņā ar Komerclikuma 224.panta pirmo daļu izmaiņas sabiedrības valdes sastāvā ir piesakāmas ierakstīšanai komercreģistrā.

Saskaņā ar Komerclikuma l6.pantu ziņas, uz kuru pamata izdarāmi jauni ieraksti komercreģistrā, kā arī likumā noteiktie dokumenti iesniedzami komercreģistra iestādei 14 dienu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Saskaņā ar Komerclikuma 187.^{1} panta septīto daļu dalībnieku reģistra nodalījums iesniedzams triju darba dienu laikā pēc jaunā nodalījuma parakstīšanas.

Dokumentu savlaicīga iesniegšana ir jānodrošina Sabiedrības izpildinstitūcijai (valdei), kas saskaņā ar Komerclikuma 221.panta pirmās daļas noteikumiem pārstāv Sabiedrību. Savukārt Komerclikuma 169.panta pirmajā daļā noteikts, ka kapitālsabiedrības valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

Jēdziens „krietns un rūpīgs saimnieks" cita starpā sevī ietver prasību ievērot normatīvos aktus, lēmumu pieņemšanas rūpību un savlaicīgu pienākumu pildīšanu. Lēmuma pieņemšanas rūpība nozīmē, ka lietā, darījumā vai darbībā valdes loceklim ir jārīkojas maksimāli efektīvi, precīzi, tiesiski, prognozējot iespējamā lēmuma sekas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, atzīstams, ka Iesniedzējs kā Sabiedrības valdes loceklis bija atbildīgs par to, lai Pieteikums Reģistrā tiktu iesniegts likumā noteiktajā termiņā. Savlaicīga ziņu iesniegšana par Sabiedrības valdes sastāva izmaiņām un pamatkapitāla apmaksu ir būtiska, lai ikviena trešā persona varētu uzzināt publiski pieejamo informāciju par Sabiedrības Valdes sastāvu un pamatkapitāla lielumu, jo valdes sastāvs un pamatkapitāla lielums tiek ierakstīts komercreģistrā. Tādējādi, ja ir notikušas izmaiņas Sabiedrības valdes sastāvā un ir notikusi Sabiedrības pamatkapitāla apmaksa pilnā apmērā un Reģistrā likumā noteiktajā termiņā netiek iesniegts pieteikums par izmaiņām dalībnieku reģistrā, trešajām personām tiek liegta iespēja uzzināt informāciju par aktuālo Sabiedrības valdes sastāvu un apmaksātā pamatkapitāla lielumu.

Iesniedzējam piemērots naudas sods 290 *euro* apmērā, kas Reģistra galvenā valsts notāra ieskatā ir atbilstošs un samērīgs sods par izdarīto administratīvo pārkāpumu. Sabiedrības amatpersonas izdarītais pārkāpums - Pieteikuma neiesniegšana likumā noteiktajā termiņā, ir atzīstams par būtisku. Likumdevējs ir noteicis konkrētu četrpadsmit dienu termiņu, kura laikā Sabiedrībai bija jāiesniedz Reģistrā Pieteikums. Sabiedrība šo likumdevēja prasību nav izpildījusi, tādejādi izdarot administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība.

Atsaukšanās uz to, ka Iesniedzējam ir sarežģīts finansiālais stāvoklis, nav attaisnojošs apstāklis, kas Iesniedzējam ļautu izvairīties no administratīvās atbildības par izdarīto pārkāpumu. Savukārt attiecībā uz to, ka Iesniedzējs atrodas bērnu kopšanas atvaļinājumā norādāms, ka Sūdzībai nav pievienoti dokumenti, kas to apliecinātu. Pat, ja tādi būtu pievienoti, arī tas nav attaisnojošs apstāklis, kas mīkstinātu piemēroto sodu vai ļautu

Iesniedzējam izvairīties no administratīvās atbildības.

Tāpat arī, ņemot vērā to, ka Iesniedzējs ir piekritis būt par Sabiedrības valdes locekli, ir pamats uzskatīt, ka Iesniedzējam būtu jāpārzina Komerclikuma normas, kas nosaka kapitālsabiedrības valdes pienākumus.

Sabiedrība vairāk kā desmit mēnešus pēc likumdevēja noteiktā termiņa Reģistrā iesniedza Pieteikumu un tam pievienotos dokumentus. Par pārkāpumu, kad dokumentu iesniegšanās termiņš tiek nokavēts vairāk par 6 kalendārajiem mēnešiem, Reģistrs piemēro naudas sodu no 290 līdz 430 *euro*. Izskatāmajā gadījumā Reģistra valsts notārs konstatēja, ka ir nokavēti vairāk kā desmit mēneši dokumentu iesniegšanai. Laicīga ziņu un dokumentu neiesniegšana traucē Reģistram nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu (par reģistrētajiem tiesību subjektiem un juridiskajiem faktiem) publisku ticamību, kā arī traucē nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu pieejamību. Izdarītais pārkāpums skar ikvienas trešās personas tiesības iepazīties ar aktuālajiem Sabiedrības dokumentiem un uzzināt informāciju par Sabiedrības valdi.

/pers. A/ minēto lēmumu pārsūdzējis tiesā, apstrīdot savu vainu pārkāpuma izdarīšanā. Sūdzībā norādīts, ka 2014.gada 24.janvārī šajā laikā viena dalībnieka Sabiedrības īpašnieks /pers. H/ uzrakstījis lēmumu palielināt pamatkapitālu, kuru paredz apmaksāt līdz 2014.gada 30.jūnijam un vienlaicīgi, nezinot, ka ziņas par valdes sastāvu jāpaziņo Uzņēmumu reģistram 14 dienu laikā, šajā lēmumā ierakstījis arī punktu par valdes sastāva izmaiņām. Izmaiņas sabiedrības statūtos un jaunie statūti sagatavoti tikai 2014.gada 18.decembrī, kad sūdzības iesniedzējs arī parakstījis piekrišanu būt par valdes locekli Sabiedrībā, kuras kapitāla daļas iegādājies. Uzskata, ka jebkādu atbildību par Sabiedrības darbinieku rīcību vai bezdarbību var uzņemties tikai sākot ar 2014.gada 18.decembri, bet, skaitot no šī datuma, 14 dienu paziņošanas termiņš Uzņēmumu reģistram nav nokavēts.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus, /pers. A/ sūdzībā norādītos iebildumus un iestādes lēmumā izteikto pamatojumu, tiesa atzīst, ka 2015.gada 23.aprīļa LR Uzņēmumu reģistra Galvenās valsts notāres lēmums Nr.1-5/51 par /pers. A/ sodīšanu pēc LAPK 166.^{3} panta pirmās daļas atstājams negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība ir noraidāma.

LAPK 166.^{3} panta pirmajā daļā noteikts, ka par normatīvajos aktos noteikto ziņu vai dokumentu neiesniegšanu Uzņēmumu reģistram normatīvajos aktos noteiktajā termiņā – izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu no septiņdesmit līdz četrsimt trīsdesmit *euro*.

Saskaņā ar Komerclikuma 16.pantu, ziņas, uz kuru pamata izdarāmi jauni ieraksti komercreģistrā, kā arī likumā noteiktie dokumenti iesniedzami komercreģistra iestādei 14 dienu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

Lietā nav strīda par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums A/" dokumentu sastādīšanas un to iesniegšanas Uzņēmumu reģistrā datumiem. Tāpat lietā nav strīda par to, ka /pers. A/ ir sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/" valdes loceklis. Lietā ir strīds par to, no kura laika /pers. A/ kļuvis par valdes locekli un ir atbildīgs par Sabiedrības rīcību.

/pers. A/ iebildumi par to, ka izmaiņas Sabiedrības statūtos un jaunie statūti sagatavoti tikai 2014.gada 18.decembrī, kad viņš parakstījis piekrišanu būt par valdes locekli, un atbildību par Sabiedrības darbinieku rīcību var uzņemties tikai no šī datuma, nav pamatoti.

24.01.2015.pieņemts SIA „/Nosaukums A/" dalībnieka lēmums Nr.2/2014, ar kuru nolemts iecelt /pers. A/ par valdes locekli (valdes priekšsēdētāju) ar tiesībām pārstāvēt Sabiedrību atsevišķi.

AT Senāta Administratīvo lietu departaments vairākās lietās ir atzinis, ka Uzņēmumu reģistrā reģistrētajām ziņām un faktiem ir dažāda nozīme. Ierakstam par valdes ievēlēšanu un pārstāvības tiesībām ir tikai deklaratīvs raksturs, jo mērķis šo ziņu iekļaušanai komercreģistrā ir aizsargāt patērētāju un citu trešo personu, piemēram, komersanta darījuma partneru tiesības un intereses. (Senāta 2004.gada 30.marta spriedums lietā SKA-20, 2005.gada 13.septembra spriedums lietā SKA-232)Sabiedrības izpildinstitūciju konkrēto sastāvu, tās pilnvaru termiņu likums paredz nolemt dalībnieku sapulcei. Saskaņā ar Komerclikuma 210.panta pirmās daļas 4.punktu tikai dalībnieku sapulces kompetencē ietilpst valdes locekļu ievēlēšana un atsaukšana. Līdz ar to likums Uzņēmumu reģistram nav piešķīris tiesības lemt par sabiedrības izpildinstitūciju ievēlēšanu, bet tikai trešo personu interesēs ierakstīt šīs ziņas komercreģistrā. No tā izriet, ka, ja komersanta dalībnieku sapulce ir pieņēmusi lēmumu par valdes ievēlēšanu, valdei ir pārstāvības tiesības arī bez šo ziņu ierakstīšanas komercreģistrā.(Senāta 2008.gada 30.septembra lēmums lietā SKA-741/2008)

Tiesa netic, ka /pers. H/, būdams vienīgais SIA /Nosaukums A/" valdes loceklis, jautājumu par /pers. A/ iecelšanu par valdes locekli izlēmis vienpersoniski bez /pers. A/ piekrišanas un /pers. A/ par to nav zinājis. Kā redzams no /pers. A/ iesnieguma par jauno kapitāla daļu 8400 EUR apmērā iegādi, tad /pers. A/ to parakstījis kā dalībnieks un tas datēts ar to pašu datumu, kad pieņemts SIA /Nosaukums A/" dalībnieka /pers. H/ lēmums par pamatkapitāla palielināšanu un /pers. A/ iecelšanu par valdes locekli., t.i.,2014.gada 24.janvāri.Tiesas ieskatā abi minētie dokumenti ir cieši saistīti un liecina par to, ka /pers. H/ un /pers. A/ pieņēmuši kopīgu lēmumu par Sabiedrības pamatkapitāla palielināšanu, uzņemot jaunu dalībnieku /pers. A/.

/pers. A/ 24.01.2014.lēmumu par viņa iecelšanu valdes locekļa amatā nav apstrīdējis un tas iesniegts reģistrācijai Uzņēmumu reģistrā.

Savā sūdzībā Uzņēmumu reģistra Galvenajam valsts notāram /pers. A/tikai lūdzis samazināt viņam piemēroto sodu, neapstrīdot tā uzlikšanas pamatotību. Viņa iesniegumā arī norādīts, ka bijis pārliecināts, ka valdes locekļa pārstāvniecības tiesības stājas spēkā pēc apstiprināšanas Uzņēmumu reģistrā. Tādejādi /pers. A/ atzinis savu vainu un norādījis, ka pārkāpumu nav izdarījis tīši, bet aiz nezināšanas.

LAPK 9.panta pirmajā daļā noteikts, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts un sabiedrisko kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Saskaņā ar LAPK 11.pantu administratīvais pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības, ja persona, kas to izdarījusi, nav paredzējusi savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, kaut gan tai vajadzēja un tā varēja tās paredzēt.

Ņemot vērā, ka /pers. A/ ar 24.01.2015. tika iecelts par valdes locekli, iesniedzējam bija jāpārzina Komerclikuma normas, kas nosaka Sabiedrības valdes pienākumus.

Pie šādiem apstākļiem tiesai nerodas šaubas, ka /pers. A/ nodarījumā ir konstatējams LAPK 166.^{3} panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs un līdz ar to atzīstams, ka sūdzības iesniedzējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības.

Tiesa secina, ka administratīvā pārkāpuma protokolā BD Nr. 005242, ko 06.02.2015. sastādījusi LR Uzņēmumu reģistra Kontroles nodaļas valsts notāre Valsts amatpersona, un 2015.gada 11.marta LR Uzņēmumu reģistra Kontroles nodaļas valsts notāres lēmumā par administratīvā soda uzlikšanu ir dots pareizs novērtējums lietā iegūtajiem pierādījumiem un tie kopumā apstiprina /pers. A/ vainu LAPK 166.^{3} panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesa atzīst, ka LR Uzņēmumu reģistra Galvenās valsts notāres Valsts amatpersona 2015.gada 23.aprīļa lēmumā Nr.1-5/51 ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tiesa pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai, tādēļ saskaņā ar LAPK 289.13 panta trešo daļu šajā spriedumā izvērstāks argumentu izklāsts netiek izdarīts.

LAPK 32.panta pirmajā daļā noteikts, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Par LAPK 166.^{3} panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu paredzēts sods brīdinājums vai naudas sods no septiņdesmit līdz četrsimt

trīsdesmit *euro* apmērā. Lēmumā /pers. A/ noteiktā soda apmērs ir pamatots, kā redzams no lēmuma, tad notārs vadījies no Reģistra izstrādātām vadlīnijām par administratīvo sodu piemērošanas principiem administratīvo pārkāpumu lietās, kuru mērķis ir vienveidīgas administratīvās prakses piemērošanas veicināšana, lai sods būtu samērīgs pārkāpumam un tiktu novērsti gadījumi, kad par vienāda smaguma administratīvajiem pārkāpumiem tiek piemērotas dažādas soda sankcijas.

/pers. A/ piemērots sods, kas ir ievērojami mazāks par panta sankcijā paredzēto maksimālo sodu, tādēļ to nevar uzskatīt par nesamērīgi bargu. /pers. A/ savā sūdzībā tiesai nav lūdzis samazināt viņam piemērotā naudas soda apmēru, kā arī nav pievienojis nekādus dokumentus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka viņa mantiskais stāvoklis varētu būt par pamatu soda samazināšanai.

Ņemot vērā norādīto, tiesa secina, ka apstrīdētais lēmums ir tiesisks un tā atcelšanai vai grozīšanai nav pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz LAPK 289.[6] pantu, 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, 289.[13], 289.[17], 289.[18] pantu,

n o s p r i e d a :

Atstāt negrozītu LR Uzņēmumu reģistra Galvenās valsts notāres Valsts amatpersona 2015.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.1-5/51 , bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai.

Pilns sprieduma teksts sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2015.gada 7.septembrī.

Tiesnese M.Balode

Valkā 2015.gada 7.septembrī